

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.

Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.

Megjelenik minden nap
délután 5 orakor.

Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)

Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1908. ÁPRILIS 15.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 88. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „

Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint.

Kossuth az önálló bankról.

Kassa, ápril. 14.

Kárognak a varjak. Körülrepdesik a függetlenségi párt hatalmas testét. Minő jó volna lecsapni rája, ha ez a párt nem a duzzadó életerő, az eleven, egészséges szervezet volna, hanem tehetetlen, rohadásnak induló testtömeg, amelyen már lakmározni lehet! A varjak kárognak, egyre ingerültebb, egyre éhesebb sikoltással, és ha csak alkalmasabb prédára nem lesnek, el fognak pusztulni. Elpusztulnak, mert a függetlenségi párt nem respektálja az éhesek vágyát, élni bátorodik s nap mint nap újabb mozdulatokkal igazolja feltartóztatlan előrehaladását. Élünk, de nagyon is élünk és ez egyesekre lehet fájdalmas, szomorú és depimáló, a nemzet többsége azonban repeső örömmel figyeli a függetlenségi párt szive dobbanását, életműködésének imponáló jeleit.

Vasárnap ismét megszólalt Kossuth Ferenc. A fővárosi függetlenségi pártok nagygyűlésén nyilatkozott az önálló magyar bankról. Az a Kossuth Ferenc, akinek gunynyal vetik szemére a Lipót-rendet, a belső titkos tanácsosságot, igen Kossuth Ferenc, a király kitüntette, a király belső tanácsosa, igen a király minisztere szólott! És mit mondott? *Nyíltan kimondotta, hogy a magyar önálló jegybank felállításának semmi törvényes akadály nincs és hogy ez a függetlenségi pártnak egyik sarkalatos program-pontja, amelyet meg is valószínűsíthet, ha a törvényhozás akarata ilyen irányban nyilvánul meg.*

Kell-e ennél hatalmasabb cáfolat, az ellenségeinek részéről szakadatlanul hangzó vádakra?! Beszélt-e valaha ilyen nyíltan a király bizalmi embere, felelős minisztere, beszélt-e valaha oly korlátozást nem ismerő összintességgel és bátorsággal, mint Kossuth? Tekintsünk csak vissza a négy évtizedes szabadelvű kormányok idejére! Volt-e bátorsága egy kormány férfinak is, *leplezetlenül hirdetni, a nemzeti többség akaratát és eminens jogát?* Erre feleljenek most

a károgó varjak! Most hirdessék, hogy Kossuth a bársony székhez idomult s nem a bársonyszék hozzá! Most bizonyítsák, hogy Lipót rend, akadálya a függetlenségi törekvéseknek, mikor ime a pártvezér, mint *aktív államférfiu a függetlenségi program egyik legnemesebb szervéhez nyul, legsarkalatosabb pontjára támaszkodik és hirdeti az ország előtt: az önálló magyar jegybank felállításának törvényes akadálya nincs, az megvalósul!*

Kossuth ez a beszéde a függetlenségi párt szive dobbanása. Mindnyájunk szívének kitörő érzése. Megértjük, követjük és úgy cselekszünk, amint kell. Nem fél Kossuth a *rázkódástól*, melytől félnek a kishitűek, ha az önálló bank megvalósul. Nem félti az országot tőle, mert a függetlenségi párt *kellő elővigyázattal* rajta lesz, hogy a rázkódástát tompítsa. Megvan róla győződve, hogy szükség esetén az ország, a magyar államiság ilyen fontos szervének a megteremtésére *áldozatot is hoz.* Jól mondotta: ez a nemzet, az áldozatkészségtől, melylyel négyszáz év óta már annyit áldozott az ország önállóságáért és függetlenségéért, *a jövőben sem fog elzárkózni.*

Meg lesz az önálló magyar jegybank. A kronologikus sorrend szerint, mihelyt a koalíció a vállalt feladatokat teljesíti, tehát az általános választójog letárgyalása után, rendelkezik ebben a kérdésben a törvényhozás. Mienk a többség, akaratunk győztes diadala biztosítva van!

Bor a fogházban.

Az igazságügyminiszter elrendelte, hogy a vizsgálati foglyoknak zement bört is adjanak.

A foglyok öröme.

A bornemisszák bizonyára mosolyognak azon, hogy a föld hátán akad még ember, aki komolyan foglalkozik az igazságügy miniszterének azzal a rendeletével, amely az összes büntetőbíróságokat és ügyészségeket utasítja, hogy az előzetes letartóztatásban és vizsgálati fogságban lévő egyéneknek ün-

nep- és vasárnapon három deci bort adjanak.

Igen: a bornemisszák mosolyognak azon, hogy mi ezzel a rendelettel hosszabban foglalkozunk és teszük ezt azért, mert nincs könnyebb dolog, mint mosolyogni és mert a borbán ők nem látnak egyebet, mint az ezerszer átkozott alkoholt.

Hát csak mosolyogjanak. Mi mégis csak megdicsérik ezt a rendeletet, nem önmagáért, helyesebben a tartalmáért, hanem mert egy lépéssel közelebb viszi az igazságszolgáltatást az abszolút humanizmus, az emberségesség felé. Ott, ahol az ilyen rendeletek megszületnek, bizonyosan meg lesz alkalomadtán a hajlandóság olyanoknak a kibocsájtására, amelyek a börtönben sanyaló embernek nem a testi, hanem a szellemi táplálékára vonatkoznak.

Mert a börtönnek ma már nem szabad középkori intézménynek lennie. Valamiképpen a testi fenytés alkalmazása barbárság, úgy a természetes testi, valamint a lelki szükségletek ki nem elégítése, vagy csak részben való kielégítése is az. Mert a börtön nem büntet az étel, ital vagy a könyv elvonásával, mivel a büntetés bevalótt célja a *szabadságvesztés.* Már pedig a tömlöclakó akkor is elvesztette a legértékesebb és legkellemesebb emberi állapotot, a szabadságot, ha tiszta, egészséges oduban tölti a napjait és tisztességes ételben, italban van része.

Hát csak mosolyogjanak az antialkoholisták. Ez a mosoly senkinek sem árt, de az a rendelet használna egy intézménynek, amelyre meg csak nem is olyan régen joggal mondhatták rá, hogy csöppet sem vall emberi alkotásra. Mert a börtönökről ezt nem nehéz volt megállapítani.

Am úgy látszik, a haladás szelleme erre a tere is eljutott. A megnyilatkozása még igen enyhe, de hiszen ez is természetes. A kezdet tudvalevőleg mindenütt nehéz.

Diadalmas magyar népipar.

A népipari vásár mérlege fényes anyagi és erkölcsi sikerrel záródott. A gyönyörű népipari termékek mind elkellek és számos utánrendelés is történt.

Öt napon keresztül a látogatók tömegétől volt hangos a vármegyeháza díszes nagyterme. Kassa város előkelő közönsége ott adott magának találkozó, hogy összekösse a hasznosat a kellemessel. A máramarosi szóttesek és himzések megtalálták az utat a közönség szívéhez és rövid idő alatt alig remélt óriási érdeklődésre tettek szert.

Szalay Lászlóné kiváló szolgálatot tett nemcsak a máramarosi szótteseknek,

Szenzációs tavaszi szövetujdonságok **SCHÜTZ és Tsa**

angol uri-szabó céghez

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2.

é r k e z t e k

hanem általában a magyar népiparnak is. Időközönként szüksége van a magyar társadalomnak arra, hogy figyelmét különösen is rátereljék a valódi magyar iparcikkekre, hogy megismerve azt a mije van, biztató reménységet merítsen a jövőre.

Hogy ezek a szóttesek máramarosiak és nem abaujiak voltak, az nem csökkentheti az akció súlyát. A siker reményével ugyanis csak olyan cikkekkkel lehet a közönség elé lépni, amelyeknek minősége a legszigorubb kritikát is megállja, azután pedig magyar közgazdasági szempontból csak az a fontos, hogy minden kétséget kizáró módon magyar termék kerüljön forgalomba, hogy minden egyes darabbal egy darab külföldit szorítsunk ki.

Kassa város hölgyközönségének színjava vetekedett azon, hogy a népipari vásár kölcsi és anyagi eredményét biztosítsa.

Szalay Lászlóné nem csalódott a kassai hölgyközönségben, amelynek szíve minden szép, magasztos eszme előtt nyitva áll.

A vásár fényes anyagi sikerét jelenti az, hogy rövid 5 nap alatt 3500 koronával zárult a máramarosszigeti szövő- és himzőtanműhely javára. Ebből a nemcsak kassai, de fővárosi viszonyokhoz képest is igen tekintélyes összegből megvásárolt tárgyakra 1500, az utánrendelésekre pedig 2000 korona esik; emellett még folyton érkeznek a megrendelések *Püri* Sándor kir. javítóintézeti főmérnökhöz, aki azokat a máramarosi tanműhelynek továbbítja.

Eme fényes anyagi sikert igazán értékessé azonban az teszi, hogy sikerült ezeknek a színmagyar termékeknek Abaujban állandó polgárjogot szerezni, amennyiben a vásár hatása alatt több kassai előkelő kereskedő cég a máramarosi szóttesekből és himzésekből állandó nagy raktár tartását határozta el.

Örömmel hisszük és bizunk benne, hogy *Szalay* Lászlóné, ezt az igaz magyar érzéstől és hazafias lelkesedéstől teljes egészében áthatott, széles látókörű uriaszonyt, ennek a vásárnak kitűnő eredménye csak még serkent és a kishitűekkel szemben nemes kitartásra fogja buzdítani, hogy a magyar ipar zászlaját Abauj megyében diadalról diadalra vigye. *Szalay* László főispánnal, a népipari vásár védnökével és a magyar törekvések törhetetlen kemény harcosával együtt egy szívvel lélekkel fogja őt követni munkájában mindenki, a kiből csak magyar szív dobog.

Daniló házassága.

Dusgazdag feleség.

Érdekes házasságról beszélnek hetek óta művészi körökben. A hírlélek középontjában *Ráthonyi* Ákos, a jeles színművész állott, aki tudvalevőleg néhány hét előtt váratlanul bucsut mondott a szinpad életnek.

Azt beszélték eleinte, hogy *Ráthonyi* Ákos azért válik meg a szinpadtól, mert egy gazdag főrangú hölgy lett belé szerelmes, akivel a művész *Károlyi* Mihály gróf táncestélyén ismerkedett meg. Állítólag oly melegen érdeklődött iránta egy grófkisasszony, hogy amidőn ezen az estélyen személyesen megismerte *Ráthonyit*, formaliter bevallotta neki érzéseit. Hogy történt, mint történt a *Károlyi*-estélyen, nem tudjuk tovább, tény az, hogy egészen más menyasz-

szonyt választott magának a *Vig* özvegy diadalmas hőse, akinek a mult héten esküdtött örök hűséget a budai anyakönyvvezető előtt.

Ráthonyi e szerint nem is „messzali-anszt” kötött, hanem egy teljesen fair házasságot. A felesége ismerősei és rokonai ugyan szintén „messzali-anszt” emlegettek, de csak azért, mert olyan felfogást vallottak, mely ma már teljesen avult s amely hajdan sehogysem tudott megbarátkozni azzal, hogy a színész is ur és társasági a pozíciója is. *Ráthonyi* házastársa özvegy *Almássy* Istvánné, született *Borbély* Elza, a rimamurány-salgótarjáni vasmű-részvénytársaság vezérigazgatójának, *Borbély* Lajosnak a leánya, előkelő és dusgazdag fiatal özvegy, aki *Ráthonyi* művészetének régi tisztelője volt. A szerencsés véletlen még a mult év őszén egy előkelő zsuron hozta össze a fiatal párt, akik minden akadály ellenére elhatározták, hogy egymáséi lesznek. Erdekes, hogy *Almássy* szülei kezdetben nagyon elleneztek a házasságot és mindent elkövettek, hogy meggyűsítsék e nász tervét. A fiatal asszony azonban hajthatatlan maradt s a gáncsolásokra ezt felelte:

— Miért ne lehetnék ura saját akaratomnak. Ugy cselekszem, amint én akarom.

Almássy Istvánnénak ugyanis az utolsó időben több előkelő és gazdag kérője akadt s a hozzátartozói szeretett volna, ha olyan vagyonos férfit választ, mint a milyen vagyont a saját nagybirtoka képvisel. Azonban *Almássy* bátor szavait bátor tettel is igazolta. Állítólag csak néhány hét előtt két főurat is kikoszorozott, akik tehát rangosak és gazdagok is voltak. Azt mondják, hogg az egyik kikoszorozott vőlegényjelölt egy F... gróf, a másik pedig S... báró, akinek a fiatal asszony birtoka közelében van vagy ezer holdja.

E merész, de következetes eljárásával *Almássy* lehetetlenné tett minden további akadékoskodást s miután *Ráthonyi* is megtette, amit a felesége rokonai kívánhattak tőle, most már, ime megvalósult ez a szerelmi nász.

Éz a magyarázata tehát, hogy *Ráthonyi* Ákos oly hirtelen megvált a szinpadtól, amely neki annyi dicsőséget és babért teremtett.

UJDONSÁGOK.

— A nagyheti ájtatosságok sorrendje a székesegyházban. Április 15-én Nagyszerdán, d. u. 3 és fél órákor Matitum tenebrarum (sötét zsolozsma) és Lamentatio (Jeremiás siralmi). Április 16-án, Nagycsütörtökön d. e. 9 órákor Glóriás szt. mise, olajszentelés, oltáriszofosztás, lábmosás. Pontifikál a megyés *Püspök*. D. u. 3 és fél órákor: Matutinum tenebrarum, Lamentatio. Április 17-én, Nagypénteken d. e. 9 órákor: Passio, keresztelepezés, Missa praesantificatorum (előszenteltek miséje). Az Oltárszentség elhelyezése a szt. sírba. Pontifikál a megyés *Püspök*. Szentbeszédet tart *Kozora* Endre prépost plebános. D. u. 3 órákor: Matutinum tenebrarum, Lamentatio, (szent sir látogatás). Április 18-án, Nagyszombaton reggeli 7 órákor: tűzszentelés, víz és keresztkut szentelés. Propetiák, litánia. 9 órákor: Allelujás szt. mise. Este 8 órákor: Feltámadás és körmenet. Pontifikál a megyés *Püspök*. Április 19-én, Husvétvasárnapján, reggeli 6 és 7 órákor:

pászkaszentelés. D. e. 9 órákor: ünnepi szent mise, pontifikál a megyés *Püspök*. Ünnepi szt. beszédet mond: *Telepy* Marcell, prem. rendi kanonok, főgymnáziumi tanár. D. u. 3 órákor vecsernyét tart *Lesskó* István, prelátus-kanonok. Április 20-án, Husvéthétfőn, d. e. 9 órákor ünnepi szt. misét celebrál *Belky* Károly, apát-kanonok. Ünnepi szt. beszédet mond *Illés* István, tb. szentszéki tanácsos, irodaigazgató.

— A király és a darabontok. Az Ujság mai száma feltűnő hirt közöl. A császári és királyi magán és családi alapok igazgatóságához a mai napon érkezett a legfelső rendelet, mely szerint ő felsége a Fejérváry kormány által kinevezett és a koalíciós kormány által elmozdított tisztviselőknek a királyi magánpénztárból fizetést és lakáspénzt biztosít a „holtuk napjáig.” A királynak felségjoga, hogy a bűnösöknek megkegyelmezzon. Alamizsnát is oszthat a magánpénztárából. Nincs is ennek a rendeletnek semmi más jelentősége!

— Istentisztelet. Az izraelita anyahitközség Rákóczi-köruti nagy-templomában a peszach ünnep első napjai alkalmából az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: 1. hó 15-én és 16-án, szerdán és csütörtökön este háromnegyed 7 órákor; 16-án és 17-én, csütörtökön és pénteken délelőtt 9 órákor; a csütörtök délelőtti istentiszteletnél magyar hitszónoklat is lesz.

— Kassai művészek a műtárlaton. A képzőművészeti társulat tavaszi tárlatán, a műcsarnokban három kassai festőművész alkotásaival találkozunk. Kiállított több festményt *Eder* Gyula, polgármesterünk művész fia, továbbá *Halász* (Hradil) Elemér és *Csordák* Gyula. Mindhárom művész festményeiről nagy elismeréssel nyilatkozott a kritika. — Itt említjük meg, hogy a kassai Takarékpénztár megbizta *Halász* Elemér festőművészt *Szalay* László főispán, igazgatósági elnök portait-jának elkészítésével.

— Az abaujszántói önk. tűzoltó egyesület. A részvétlányia miatt feloszlóban levő szántói önk. tűzoltóegyesület e hó 12-én újból megalakult dr. *Sarló* Vendel elnöklése mellett. Az alapszabályok elfogadása után megejtették a tisztikar választását. Egyhangú lelkesedéssel megválasztották elnöknek: *Nemes* Lajos kir. tan., főparancsnokul *Majos* Sándort, alparancsnokoknak dr. *Stessel* Szilárdot és *Friedländer* Sándort, segédtsitz lett *P. Opra* János, pénztáros *Weicner* Lőrinc, orvos dr. *Liszky* József, szertárnok *Gál* Gyula, csapatvezetők *Balogh* István, *Baksy* Barna és *Szomolnok* József. Választmányi tagok dr. *Sarló* Vendel, dr. *Fóti* Adolf, *Sebestyén* József, *Kovács* Dániel és *Nevelős* Lajos. Póttagok *Csajka* József és *Zimmerman* Jakab. — *Doboz* István főszoigabíró indítványára a volt főparancsnokot *Jánoky* Bertalant, a tűzoltás körül 30 éven át szerzett elévülhetetlen érdemeiért díszelnöknek és tisztb. főparancsnoknak választották.

— Pénzüntézetit tisztviselők kongresszusa. A pénzüntézetit tisztviselők június 7-én és 8-án (pünkösöd) Debreczenben országos kongresszust tartanak. Az előkészítő értekezlet vasárnapon volt Szegeden.

— A gyermek szerencsétlensége. Ma délután 2 órákor *Gernát* István 9 éves fia az akasztó domb tetején labdázott, e köz-

GOMBOS JENŐ

Kassa, Fő-utca 39. sz.

(a Dómmal szemben)

Telefon 354. :: :: :: :: Telefon 354.

Női divatkelmék. — Selyem különlegeségek. — Menyasszonyi kelengyék. — Pipe-rék specialis ujdonságokban. — Vászón és kész fehérneműek raktára.

908. tkv. sz. 1908.

Árverési hirdetmény-kivenat.

A szeptsi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy kk. Urbán János és kk. Závodszy Klára végrehajthatónak kk. Tyukod András és társai végrehajtást szenvedő elleni 109 kor. 49 fill. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kassai kir. törvényszék a szeptsi kir. járásbíróság területén lévő Alsógagy és Felsőgagy községben fekvő és

1. Az alsógagy 110 sz. tjkvben A) I. 1—2. sor 55. 56. hrsz. a. felvett és Szemerszki Mihály, Szemerszki Ferenc, kk. Szemerszki Julianna, Szemerszki Mária, kk. Szemerszki Péter és kk. Szemerszki András, továbbá Tyukod András, kk. Tyukod András, kk. Tyukod Borbála és kk. Tyukod Mária nevein álló ház és kertre 985 kor.

és 2. a felsógagy 104. sz. tjkvben A) I. 1—5. sor 416., 436., 481. és 501. hrsz. a. felvett ingatlanoknak kk. Tyukod András, kk. Tyukod Borbála és kk. Tyukod Mária nevein álló B) 5—7. sorsz. a. részeire 203 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1908. évi június hó 15. napján d. e. 10 órakor Alsógagy és d. u. 3 órakor Felsőgagy községében tartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 93 K. 50 fill. és 20 K 30 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1884. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szeptsi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság 1908. évi március hó 26.

Windeg
kir. járásbíró.

**Sürgős
figyelmeztetés.**

Az évszázadok óta ismert

Királyi Selters

(Königl. Selters)

víz össze nem tévesztendő olyan forrásvizekkel, melyek hasonló hangzásu elnevezés alatt kerülnek piacra.

Csak a Királyi Selters

(Königl. Selters)

lesz állami ellenőrzés mellett tisztán természetes állapotban töltve és szétküldve, míg más ugynevezett seltersi vizek többé vagy kevésbé telített (vagyis sókkal vagy szénssavval vegyített) állapotban hozatnak forgalomba. Ezek tehát a Királyi Selters természetes vízzel szemben csak csekély értékű műtermékeknek tekintendők.

Hirdetések felvétetnek a kiadó-hivatalban.

Kiadó: Murányi József.

Hirdetések felvétetnek a kiadóban

AZ IDEI TAVASZI-NYÁRI IDÉNYRE A LEGUJABB

Női divatkelmék,

továbbá mosókelmék ugymint cretien, batist és zephirek a legnagyobb és legjutányosabb áron kaphatók

**Széman Testvérek cégnél
Kassa, Fő-utca 62. szám.**

Ugyanitt szőnyegek, függönyök és butorkelmék a legnagyobb választékban kaphatók.

HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő-, vegytisztító és gőzmosógára

Telefon: 70. sz.

= Kassa. =

Telefon: 70. sz.

A fehérneműnek kilogrammonként való mosatása mindinkább kiterjed. Egy kísérlet után meggyőződést szerezhet bárki ennek előnyeiről.

Egy kilogramm fehérnemű mosatási díja a mennyiség szerint
40. 45. 50 fillér.

A fehérnemű mosott, szárított és mángorolt állapotban házhoz szállítatik. Chormész alkalmazása ki van zárva. Bővebb felvilágosítás nyerhető: a gyári irodában (Szeracsén-utca 3. sz.) s az átvételi üzletekben (Kossuth Lajos-utca 3. sz., Fő-utca (Andrássy-palota), Deák Ferenc-utca 32. szám.)

Számos megbízást vár, teljes tisztelettel;

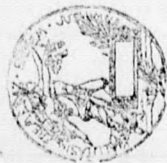
HALTENBERGER BÉLA.



BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÜZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.



Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRÁLY SÖR || **KORONA SÖR** || **SOTET BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.